
Uvodnik

Spoštovane bralke in bralci!

Veseli me, da smo v tokratno številko lahko uvrstili kar nekaj prispevkov s tematiko, ki je v reviji še nismo obravnavali. Prva dva prispevka sta odziv na dogajanja, ki močno odmevajo v domači in mednarodni javnosti. Tinkara Bulovec in Danijela Frangež sta pod drobnogled vzeli poročanje največjih slovenskih časopisov o poteh in stranpoteh otroške srčne kirurgije na UKC Ljubljana, pri tem pa sta kot analitični okvir postavili zlata kriminalistična vprašanja. Med drugim ugotavljata, da je uporabnost časopisnega poročanja z vidika kriminalističnega preiskovanja vprašljiva, saj so časopisni članki vse prevečkrat napisani senzacionalistično in dostikrat temeljijo na nepreverjenih dejstvih in/ali virih. Gregor Hočevar in Katja Eman sta se lotila zelo odmevne afere Dieseltgate, predvsem seveda z vidika razsežnosti goljufije, ki si jo je na račun potrošnikov, zdravja ljudi in okolja ter ne nazadnje konkurence privoščil avtomobilski velikan Volkswagen. Morda bomo sedaj previdnejši, ko se bomo srečevali s kampanjami, ki oglašujejo »zeleno« tehnologijo?

Naslednji prispevek je zanimiv predvsem z vidika vključevanja novih analitičnih tehnik oziroma orodij, ki lahko izboljšajo policijsko ali sodno zaslišanje. Marisa Kopše je namreč uporabila Griffithsovo shemo vprašanj in z njo analizirala tehniko odvetnika, ki jo je uporabil na sodišču med navzkrižnim zaslišanjem mladoletne priče. Analiza je pokazala, da zasliševalcu, v tem primeru odvetniku, primanjkuje znanja o osnovnih spoznavnih procesih, predvsem o delovanju spomina, ki je pri pričanju ključen. Sklepamo lahko, da tovrstne ugotovitve niso omejene samo na odvetniško profesijo. Nov pogled na staro stvar – to je zagotavljanje varnosti v podjetjih – je prispeval Miha Dvojmoč. Analitično je razčlenil sicer zelo razvejan sistem korporativne varnosti. Ta je danes v urejenih podjetjih integralna, ali pa je ni. Kot dekanu Fakultete za varnostne vede mi je všeč, da objava tega konceptualnega članka sovпада z uvedbo modula korporativne varnosti na našem magistrskem študiju.

Zadnja dva prispevka tvorita povezano celoto. Miroslav Žaberl, Franc Pozderek in Ivanka Oberman proučujejo, kako policija zagotavlja varnost državljanov in hkrati skrbi za preprečevanje nevarnosti. To naj bi bilo na kratko bistvo številnih nalog policije, zapisanih v še bolj številnih zakonskih in podzakonskih predpisih. Vendar pa družba policiji ne nalaga zgolj nalog, ampak ji »dovoljuje« tudi uporabo določenih orodij – varnostnih pooblastil, brez katerih bi bila brezzobi tiger, pri čemer mora policija vseskozi upoštevati določena načela, kot sta načelo pravne države in načelo zakonitosti. Srečko Felix Krobe in Vladimir Ilić zaokrožujeta razpravo o policijskih pooblastilih, saj analizirata uporabo »skrajnih pooblastil«, to je prisilnih sredstev v slovenski policiji. Analiza za obdobje 2008–2016 pokaže, da je trend uporabe prisilnih sredstev negativen in da upada tudi število kršiteljev, zoper katere so sredstva uporabljena. Ob pogostih poročilih o brutalnosti policije ob uporabi prisilnih sredstev po svetu, ob vsesplošni manifestaciji policijske sile v Evropi zaradi terorizma in morda tudi ob drugačnem prepričanju splošne javnosti se je včasih pametno zanesti na statistične podatke!

To pa še ni vse. Marisa Kopše je pripravila tudi poročilo z mednarodne konference EAPL – European Association of Psychology and Law (Mechelen, Belgija), ki so se je s prispevkom udeležile tudi štiri študentke Fakultete za varnostne vede pod mentorstvom izr. prof. dr. Igorja Areha.

In čisto za konec – ob ponovnem krvavem poletju v Evropi se zdi Slovenija kot oaza miru in varnosti. Zato, da bi takšna tudi ostala, si moramo v družbi prizadevati vsak dan, na vseh ravneh. Močni smo toliko, kot je močan naš najšibkejši člen. Le kdo bi si to želel biti?

Izr. prof. dr. Andrej Sotlar
Glavni in odgovorni urednik